

การกำกับเนื้อหารายการในกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล เพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนเปราะบาง

เมื่อมีการประมวลคลื่นความถี่และอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๗ ทำให้ช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดินเพิ่มขึ้นจาก ๖ ช่องรายการ เป็น ๒๔ ช่องรายการ ด้านหนึ่งทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น แต่อีกด้านหนึ่งก็ทำให้เกิดการแข่งขันในอุตสาหกรรมโทรทัศน์ที่เพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งต้องแข่งขันกับสื่อใหม่ที่เข้าถึงผู้บริโภคได้ง่ายกว่า โดยที่ไม่ต้องลงทุนสูงและไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎกติกาที่เคร่งครัด ทำให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลถูกแย่งชิงเม็ดเงินโฆษณาและความสนใจจากผู้บริโภค และต้องแข่งขันกันนำเสนอเนื้อหารายการเพื่อเรตติ้งทางธุรกิจ ซึ่งพบว่าความรุนแรงและการละเมิดสิทธิมนุษยชนในมิติต่าง ๆ โดยเฉพาะการละเมิดสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนเปราะบาง กลับแฝงอยู่ในเนื้อหารายการประเภทต่าง ๆ ทั้งรายการข่าวสาร รายการบันเทิง รายการภาพยนตร์ รายการตลก และละครหรือซีรีส์ เป็นต้น ทำให้มีประชาชนร้องเรียนมายังสำนักงาน กสทช. ตลอดมา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องส่งเรื่องมายังสำนักงาน กสทช. รวมทั้งสำนักงาน กสทช. ตรวจสอบเอง และได้้นำเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเสนอต่อคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องและ กสทช. เพื่อพิจารณา กำหนดโทษและมาตรการทางปกครองที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสร้างองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนในมิติต่าง ๆ เพื่อยกระดับมาตรฐานสื่อไทยให้ตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนเปราะบาง และนำเสนอเนื้อหารายการอย่างสร้างสรรค์

๑. กลุ่มคนเปราะบางคือใคร

เด็กและเยาวชน

ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child – CRC) นั้น เด็กคือผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เว้นแต่กฎหมายของประเทศนั้น ๆ จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น โดยอนุสัญญาฯ ดังกล่าวมุ่งเน้นคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก ๔ ประการ คือ ๑) การห้ามเลือกปฏิบัติต่อเด็ก ๒) การกระทำหรือการดำเนินการทั้งหลายต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นอันดับแรก ๓) สิทธิในการมีชีวิต การอยู่รอด และการพัฒนาทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และ ๔) สิทธิในการแสดงความคิดเห็นของเด็ก ซึ่งประเทศไทยได้ลงนามภาคยานุวัติรับรองอนุสัญญาและรัฐต้องผูกพันในการคุ้มครองเด็กในด้านต่าง ๆ เช่น การขายและการลักพาเด็ก การล่วงละเมิดทางเพศ และการแสวงประโยชน์กับเด็กในทุกรูปแบบ เป็นต้น กฎหมายไทยจึงมีหลักการพื้นฐานในการคุ้มครองสิทธิเด็ก โดยมุ่งเน้น “ประโยชน์สูงสุดของเด็ก” เป็นสำคัญ ซึ่งหลักการดังกล่าวเป็นหลักการสำคัญที่บรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ต้องคำนึงถึงหลักการดังกล่าวและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ่งที่สำคัญคือ “มาตรฐานทางจริยธรรมของสื่อ” ในการนำเสนอข่าวหรือเนื้อหารายการที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนด้วย

สตรี

มนุษย์ทุกคนเท่าเทียมกันโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติทางเพศ แต่สภาพการณ์ที่ผ่านมาทั้งในประเทศไทยและสังคมโลก กลับพบว่าสตรีกลับถูกปฏิบัติไม่เท่าเทียมกับชาย ด้วยเหตุปัจจัยหลากหลายประการ อาทิ สังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม บ่อยครั้งที่พบเห็นข่าวสตรีถูกกดขี่ ข่มเหง เหยียดหยาม กีดกันทางสังคม ถูกล่วงละเมิดทางเพศและข่มขืน เป็นต้น กรณีดังกล่าวถือเป็นการไม่เคารพสิทธิมนุษยชนของสตรี ทั่วโลกจึงมีการเรียกร้องให้ยอมรับในสิทธิสตรี และได้มีการออกอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women) ซึ่งประเทศไทยได้รับรองอนุสัญญาดังกล่าวเช่นกัน จึงได้มีการบรรจุหลักการตามอนุสัญญาฯ ไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้รับรองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพอย่างเท่าเทียมกัน โดยกำหนดให้ “ชายและหญิงเท่าเทียมกัน” และการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องเพศนั้นจะกระทำมิได้ การกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ของ กสทช. จึงมุ่งคุ้มครองสิทธิเสรีภาพดังกล่าวอย่างเท่าเทียม และไม่ให้มีการเผยแพร่เนื้อหารายการที่เป็นการเลือกปฏิบัติหรือสร้างอคติทางเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แนวคิดการมองสตรีเป็นวัตถุทางเพศและการข่มขืนผ่านจอโทรทัศน์

ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ปัจจุบัน พัฒนาการในเรื่องเพศนั้นมีวิวัฒนาการและมีมิติที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ทั้งเรื่องเพศสภาพ เพศวิถี เพศสภาพ อัตลักษณ์ทางเพศ เพศสถานะหรือเพศสรีระรสนิยมทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ เป็นต้น ความหลากหลายนี้นำไปสู่ความเหลื่อมล้ำหรือเลือกปฏิบัติระหว่างบุคคลเพราะเหตุความแตกต่างทางเพศ เช่น การถูกล่วงละเมิดทางเพศ การใช้ความรุนแรง การตีตราเหมารวมทางเพศ การจัดลำดับความสำคัญทางเพศ เป็นต้น การกระทำดังกล่าวนำไปสู่การลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสร้างความเกลียดชังและความแตกแยกได้ด้วยเหตุดังกล่าว ประเทศไทยได้มีการผลักดันกฎหมายที่มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองและป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ นั่นคือ “พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘” ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมและหลักการสิทธิมนุษยชนสากล กรณีดังกล่าวทำให้การกำกับดูแลของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ต้องสอดคล้องกับสถานการณ์และหลักสิทธิมนุษยชนสากลด้วย ประกอบกับช่วงเวลาที่ผ่านมากลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศมีการร้องเรียนมายังสำนักงาน กสทช. เนื่องจากการนำเสนอข่าวและเนื้อหารายการต่าง ๆ ทางกิจการโทรทัศน์ที่เป็นการเผยแพร่อคติเหมารวมทางเพศ ก่อให้เกิดความเกลียดชังทางเพศ ทำให้ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ต้องพัฒนาการกำกับดูแลและส่งเสริมให้ผู้รับใบอนุญาตมีองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนในหลากหลายมิติ เพื่อไม่ให้มีการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และเป็นไปตามมาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพของสื่อและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

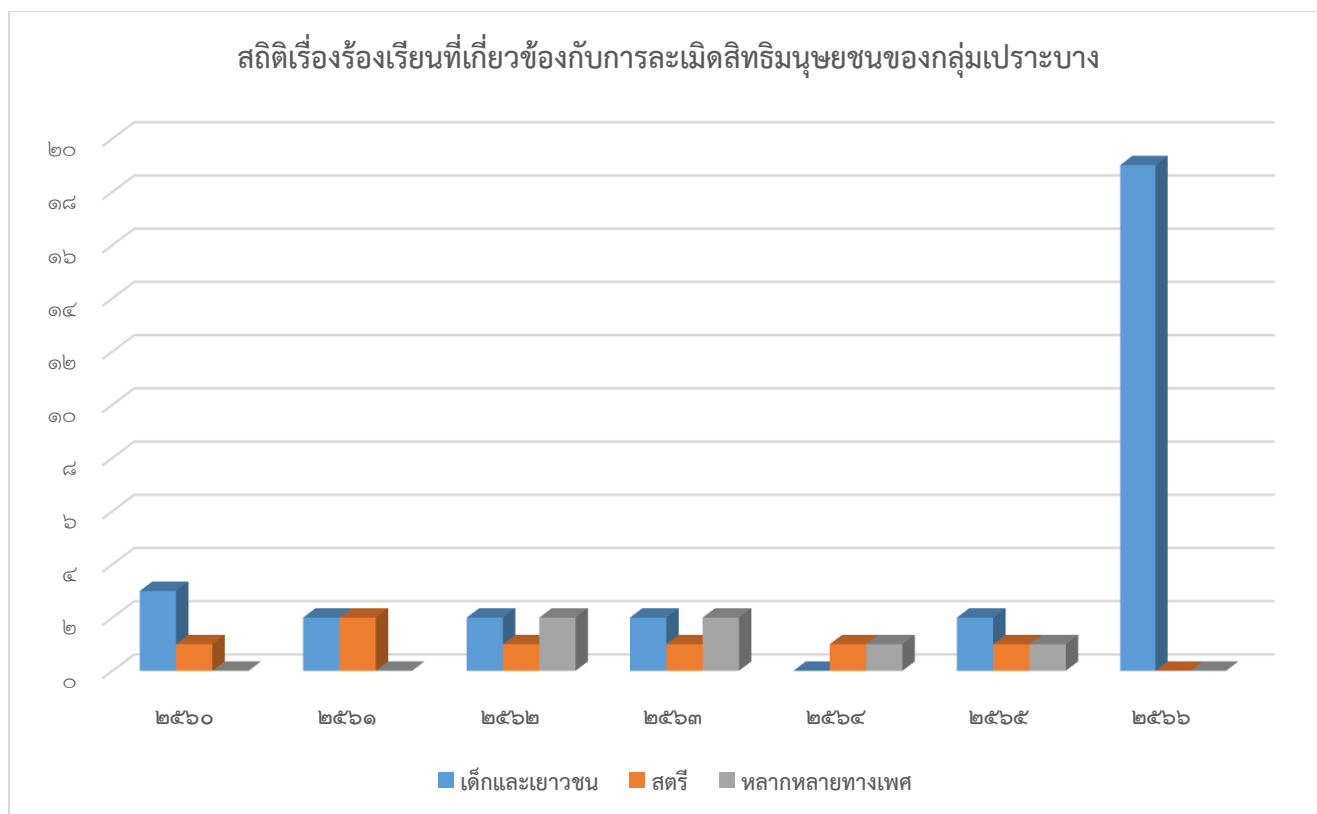
๒. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
- กฎหมายของ กสทช. ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับเนื้อหารายการ
  - ๑) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑
  - ๒) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๕
- กฎหมายอื่น
  - ๑) ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights)
  - ๒) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child – CRC)
  - ๓) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖
  - ๔) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women)
  - ๕) พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘

๓. สถิติเรื่องร้องเรียนด้านเนื้อหารายการที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนเปราะบาง

สำนักงาน กสทช. ได้รับคำร้องเรียนจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตรวจสอบพบการนำเสนอเนื้อหารายการที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนเปราะบางทางกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๖ ทั้งหมด ๔๓ เรื่อง ดังนี้

กลุ่มคนที่ถูกละเมิดสิทธิ	จำนวน (เรื่อง)
เด็กและเยาวชน	๓๐
สตรี	๗
ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	๖
รวม	๔๓

๔. ผลการพิจารณาของ กสทช.

กสทช. พิจารณาเรื่องร้องเรียนด้านเนื้อหารายการ โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน การชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลแต่ละราย ประกอบกับข้อมูลและความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมกิจการเด็กและเยาวชน (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ (กระทรวงยุติธรรม) กรมสุขภาพจิตและสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ (กระทรวงสาธารณสุข) เป็นต้น

ที่ผ่านมาพบว่า ผู้รับใบอนุญาตฯ ในฐานะสื่อมวลชนยังคงขาดความรู้ความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้มีการนำเสนอเนื้อหารายการที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนเปราะบาง เช่น มีการเผยแพร่ข้อมูลทางสื่อมวลชนเกี่ยวกับตัวเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์หรือครอบครัว ในลักษณะที่เข้าข่ายเป็นการละเมิดสิทธิเด็กและเยาวชน อันอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของเด็ก และอาจส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตตามปกติในสังคมของเด็ก เข้าข่ายเป็นเนื้อหาสาระที่มีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน อันต้องห้ามออกอากาศตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงอคติเหมารวมสร้างความเกลียดชังทางเพศ จัดลำดับความสำคัญทางเพศ ซึ่งไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ด้านมาตรฐานทางวิชาชีพสื่อมวลชน เป็นต้น

โดย กสทช. มีการพิจารณาลงโทษและกำหนดมาตรการทางปกครองต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตระหนักและไม่นำเสนอเนื้อหารายการที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่น เช่น การลงโทษปรับทางปกครอง การเตือนทางปกครองเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตปรับปรุงแก้ไขกระบวนการคัดเลือก จัดทำ กำกับดูแลรายการ การระงับรายการเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตได้ทบทวนและปรับปรุงกระบวนการคัดเลือก จัดทำ กำกับดูแลรายการเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานทางจริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการจัดประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนของกลุ่มเปราะบาง และมีการเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาบรรยายให้ความรู้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้รับใบอนุญาตมีองค์ความรู้ในการประกอบกิจการให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานทางจริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ หากสำนักงาน กสทช. ติดตามตรวจสอบพบว่า มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นในสังคม และมีแนวโน้มว่าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์อาจมีการนำเสนอเนื้อหารายการที่ไม่เหมาะสม ละเมิดสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่น ไม่เป็นไปตามมาตรฐานทางจริยธรรมวิชาชีพสื่อสารมวลชนหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สำนักงาน กสทช. จะดำเนินการกำกับดูแลเชิงรุกโดยการใช้หนังสือแจ้งเวียนกำชับแนวทางการนำเสนอเนื้อหารายการอย่างเหมาะสมไปยังผู้รับใบอนุญาตฯ เพื่อให้ใช้ความระมัดระวังในการกำกับดูแลเนื้อหารายการต่าง ๆ รวมทั้งมีหนังสือถึงองค์กรวิชาชีพด้านกิจการโทรทัศน์เพื่อติดตามตรวจสอบการทำหน้าที่ของสื่อต่อไป

๕. วิเคราะห์แนวโน้มการนำเสนอเนื้อหา

ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๖ พบว่าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลมีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนเปราะบาง ทั้ง ๓ กลุ่ม โดยมีแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยยะสำคัญ ดังนี้

๑. กลุ่มเด็กและเยาวชน

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๕ นั้น มีการดำเนินการเรื่องร้องเรียนด้านเนื้อหารายการที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ทั้งหมด ๓๐ เรื่อง ซึ่งในปี ๒๕๖๖ มีเรื่องร้องเรียนที่เป็นการละเมิดสิทธิเด็กและเยาวชนสูงที่สุดคือ ๑๙ เรื่อง โดยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของเรื่องร้องเรียนในปีอื่น ๆ ประมาณ ๙ เท่า เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงว่าปัจจุบันมีการนำเสนอข่าวเด็กและเยาวชนที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในลักษณะที่อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของเด็ก และอาจส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตตามปกติในสังคมของเด็ก นอกจากนี้ ยังปรากฏว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ นั้นมีเหตุการณ์ที่เด็กใช้อาวุธปืนยิงประชาชนในห้างสรรพสินค้า ซึ่งเป็นปีแรกที่เริ่มมีข่าวเด็กที่ก่ออาชญากรรม ทำให้ กสทช. เชิญผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้ความเข้าใจในการนำเสนอข่าวเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการนำเสนอข่าวเด็กและเยาวชน ทั้งเด็กที่เป็นผู้ถูกกระทำและเป็นผู้กระทำ อันเป็นการป้องปรามไม่ให้เกิดการนำเสนอข่าวที่เป็นการละเมิดสิทธิเด็กและเยาวชนอีก

๒. สตรี

เรื่องร้องเรียนด้านเนื้อหารายการที่เกี่ยวข้องกับสตรีนั้น มักเป็นเนื้อหาที่ถูกเผยแพร่ในรูปแบบของละคร ผ่านคำนิยมหรือทัศนคติที่มองผู้หญิงเป็นวัตถุทางเพศ หรือเน้นการแสดงให้เห็นถึงการที่ตัวละครผู้ชายใช้ความรุนแรงต่อตัวละครผู้หญิง แต่ที่พบมากที่สุดคือการแสดงคำนิยมเรื่องการข่มขืนผ่านสื่อโทรทัศน์

นอกจากนี้ยังพบว่ามียูบ่างผ่านการนำเสนอข่าวหรือรายการประเภทรายการหาคู่ จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ภาคสังคมเกิดการรณรงค์เพื่อให้หยุดการนำเสนอทัศนคติและแนวคิดการข่มขืนและใช้ความรุนแรงต่อสตรีผ่านสื่อโทรทัศน์ โดยประชาชนใช้โซเชียลมีเดียในการขับเคลื่อน เช่น การใช้แฮชแท็ก #ข่มขืนผ่านจอพอกันที่ ทั้งนี้ มาตรการที่ กสทช. ใช้ในการกำกับดูแลเนื้อหาข้างต้นมักเป็นการปรับเปลี่ยนการจัดระดับความเหมาะสมของละคร โดยอาศัยอำนาจตามประกาศสำนักงาน กสทช. เรื่อง แนวทางการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๖๖ หรือการกำหนดโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ

เรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศนั้น เริ่มมีในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เนื่องจากสังคมและสื่อไทยเริ่มมีการยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางเพศ และยอมรับความสามารถของกลุ่มคนดังกล่าว ซึ่งสามารถพบได้ในอุตสาหกรรมโทรทัศน์ อย่างไรก็ตาม เรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศนั้นมีหลายมิติและสะท้อนความคิดเห็นจากประชาชน เช่น การที่ผู้ดำเนินรายการแต่งกายไม่สอดคล้องกับเพศสภาพ หรือการที่ให้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศนั่งรายงานข่าวที่พื้นซึ่งไม่เหมาะสมและเป็นการเหยียดเพศ เป็นต้น ทั้งนี้ พบว่ารายการที่ถูกร้องเรียนมากที่สุดมักเป็นรายการข่าวสารซึ่งมีการขึ้นข้อความหรือการใช้ถ้อยคำของผู้ประกาศที่เป็นการสร้างอคติเหมารวมทางเพศประกอบกับการรายงานข่าวอาชญากรรม เช่น “ทอมโหด” หรือ “ล่ากระเทยข่มขืนเด็กก้อทิสติกส์” เป็นต้น โดยเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศนั้น ยังไม่ได้มีอัตราที่สูงขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม กสทช. ควรมีแนวทางหรือหลักเกณฑ์ในการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนดังกล่าว เนื่องจากมีเสียงสะท้อนจากการประชุมทำความเข้าใจกับผู้รับใบอนุญาตฯ ว่า ควรใช้คำใดในการนำเสนอข่าวถึงจะเหมาะสม หรือไม่ทราบแนวทางในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกลุ่มคนดังกล่าว จึงอาจทำให้นำเสนอเนื้อหาที่เป็นการละเมิดสิทธิได้ เป็นต้น

๖. บทสรุป

การกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการภายใต้กรอบของกฎหมายและมาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชน โดยไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนเปราะบางนั้นเป็นเรื่องที่องค์กรกำกับดูแลต้องให้ความสำคัญ โดยต้องมีเครื่องมือทั้งในด้านการกำกับดูแลและการส่งเสริมให้ผู้รับใบอนุญาตมีความรู้และความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชนในมิติต่าง ๆ ประกอบกับต้องมีการกำกับดูแลเชิงรุกเพื่อเป็นการป้องปรามและป้องกันไม่ให้สื่อเผยแพร่เนื้อหาที่ไม่เหมาะสมไปสู่สังคม อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนด้านเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พบว่าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลมีการนำเสนอข่าวหรือเนื้อหารายการที่เป็นการละเมิดสิทธิเด็กและเยาวชนมากที่สุด และอาจมีแนวโน้มที่สูงขึ้นในอนาคต ดังนั้น กสทช. จึงควรพิจารณาและหาแนวทางที่เหมาะสมในการกำกับดูแลการนำเสนอเนื้อหารายการในประเด็นดังกล่าว เช่น การกำหนดหลักเกณฑ์ในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน หรือการทำงานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นและองค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพกันเอง เป็นต้น